

Vreme: 26.11.2018 10:41

Medij: 025info.rs

Link: https://www.025info.rs/vesti/drustvo_8/saracki-zanat-u-somboru-slavi-90-godina-zahvaljujuci-porodici-

Autori: Redakcija

Teme: Etnografski muzej Srbije

Naslov: Sarački zanat u Somboru slavi 90 godina zahvaljujući porodici Đuran

4492

U Evropi je ovaj zanat pretvoren u industriju.

Da li znate šta je sarački zanat? Radi se o zanatu u kome se izrađuju i popravljaju predmeti od kože, koji su namenjeni za prezanje konja i za jahanje. Osim opreme za konje, od kože se danas prave i kaiševi, torbe, pletene kandžije i drugo. Radi se sa raznolikim sečivima, makazama, noževima. Umetnost Jovana Đurana Porodica Đuran iz Sombora počela je 1928. godine da se bavi kožarskim zanatom, da bi Jovan Đuran postao poznati somborski sarački majstor, koji je zanat izučio u saračkoj zaduzi, koja je tada postojala u Pariskoj ulici u Somboru. Njegovo zanatsko umeće graničilo se sa umetnošću, kažu poznavaoци. Zbog toga je oprema za konje iz njegove radionice stigla i do dvora britanske kraljice Elizabete II. Naime, on je dobio narudžbinu da uradi amove za ergelu Karađorđevo. Zahtev je bio da rad bude vrhunski, pa su rađeni šest meseci. Kako se ispostavilo na kraju, amovi su zapravo bili poklon za englesku kraljicu, koja je 1972. godine bila u poseti tadašnjoj Jugoslaviji. Jovanovi radovi mogli su se naći i u ergleama u Đakovu, Lipiku, na Brionima, u Austriju, Švajcarskoj, Nemačkoj, Mađarskoj, Švedskoj i tako dalje. U spomen na Jovana Đurana, tradicionalna smotra i trka zaprega "Memorijal Jovan Đuran", ove godine održana je u junu, 12. put. Prvi Memorijal organizovan je 2006. godine u ergeli Kelebija, na predlog Vjekoslava Papadopula, predsednika Udruženja odgajivača lipicanerske rase konja Srbije. Danas se radi oprema za konje, ali i kožna galanterija Radionica Đuran bila je i ostala jedina saračka radnja koja se koristila tehnikom duboreza u koži. Nakon 2004. godine Jovana je nasledio sin, Nikola Đuran. Danas se ova radionica nalazi na listi nematerijalnog kulturnog nasleđa Srbije. "Danas, kao i ranije, najčešće pravim amove, kajase oglavnike i sve ono što je potrebno za prezanje konja. Još uvek se trudimo da na najbolji način, kvalitetno i estetski savršeno napravimo nešto za konje. Kako je na našoj teritoriji najzastupljeniji zapreznici i kasački sport, najviše radimo opreme za te sportove a nešto manje za jahački sport. Pored opreme za konje, radimo i kožnu galanteriju, koja ima veze sa našim zanatom, a to su ženske i muške sedlo torbe", predstavlja deo svojih rukotvorina Đuran. Modernizacija poljoprivrede potisnula sarače Do 1973. godine, u Somboru je bilo 17 sarača, koji su živeli i radili od svog zanata. Međutim, modernizacijom poljoprivrede i zahvaljujući tome što niko nije imao da nasledi zanat, knjiga je spala na jedno slovo - radionicu Đuran. Oni se trude da očuvaju tradiciju, a da će u tome uspeti govori podatak i da je sin već spreman da nasledi oca. "Moj sin, Darko Đuran, uz mene radi već pet i više godina. Dok je bio u srednjoj školi, učio je od mene tajne zanata i trenutno ima otvorenu sopstvenu radionicu. On je četvrta generacija u porodici koja se bavi ovim zanatom. Ove 2018. godine proslavljamo 90 godina osnivanja firme", kaže Nikola Đuran. U Evropi je ovaj zanat pretvoren u industriju - sve se radi mašinski, pa više nema ručnih radova i finesa koje ljubitelji konja vole. Iako je niskoprofitabilni zanat, Nikola kaže da ga radi sa ljubavlju i željom da nastavi koracima kojima je išao njegov otac. Sarački zanat biće predstavljen i u Ujedinjenim Arapskim Emiratima Na predlog Etnografskog muzeja iz Beograda, Ministarstvo kulture je Nikolu Đurana pozvalo da predstavlja Republiku Srbiju na Festivalu kulturnog nasleđa Šeik Zajed, koji organizuje Fondacija Kalifa bin Zajed al Nahjan. Festival će biti održan po deveti put u regionu Al Vatba (između Abu Dabija i Dubaija), u periodu 01.12.2018. do 27.01.2019. godine. Ovaj festival predstavlja jednu od najposećenijih kulturnih manifestacija u Ujedinjenim Arapskim Emiratima. Cilj manifestacije je predstavljanje kulturnog nasleđa i tradicije Emirata i upoznavanje sa

Vreme: 26.11.2018 10:41

Medij: 025info.rs

Link: https://www.025info.rs/vesti/drustvo_8/saracki-zanat-u-somboru-slavi-90-godina-zahvaljujuci-porodici-

Autori: Redakcija

Teme: Etnografski muzej Srbije

Naslov: Sarački zanat u Somboru slavi 90 godina zahvaljujući porodici Đuran

kulturnom tradicijom zemalja učesnica. Imajući u vidu izuzetno dobre odnose između Republike Srbije i Ujedinjenih Arapskih Emirata, pomenuta Fondacija, koja je i jedan od značajnih donatora emiratske pomoći Republici Srbiji, pozvala je predstavnika starih tradicionalnih zanata iz Srbije. "Moja obaveza kao učesnika festivala je da dok traje festival prikazujem postupak izrade proizvoda saračkog zanata, ručno krojenje kože, ručno šivenje, obrada, lepljenje, duborez, pletenje. Nadam se da ću na najbolji način predstaviti sarački zanat, a istovremeno i Republiku Srbiju, Vojvodinu, Sombor", zaključuje Nikola Đuran.

